

Մանուցման տողը.
Առաջին . երեսը 5

Ն Ա Ն Շ Ա Ս Ա Զ Բ Ա Տ Ե Վ

Gérant responsable
A. SAKAİAN

ԾԱՌԱԿԻ ՇԱՐԱՋՐԻ ԵՐԿՈՆ ԱՆԳԱՄ կը հրամարակուի ԶՈՐԵՔ-
ՇԱՐԱՋՐԻ ԵԼ ՆԱՐԱՐ ՕՐԵՒՆ : — ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒԹՊՐՈՎՐԵԱՆ
զինն է 100 զուրու արծար , — ՎԵՃԱՄԽԵՎՅԱ 50 . — ԳԱԼԱ-
ՐԱԳ ՀԱՄԱՐ 115 լրէ : ՎԵՃԱՄԽԵՎՅԱ 60

ՈՐ ԵԼ Է ՅԱՅԱԿԻ ԿՐՈՒՐԻՆ ԱՌԵՖ Է ՈՒՂԲԵԼ
ԱՌ ԱՌԵՍՈՒՄՏԵՐ ԷԼ ՏԵԽՈՒՆ ԱՌԵՍՈՒ ՅԱԽԱԵԱՆ ,
Կ. ՊՈՂՅԱ ՊԱՅՐ ԱԼԻ ՀԱՏՏԷԿԻ թիւ 20 :
ԽՄԲԱԳՐՈՎՐԵԱՆ յանձնուած գրուրիւնք եւ չեն ՏՐՈՒՔ :

ԹԻՒ 75 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

• 887 ԱԵՊՏԵՄԲԵՐ 9 ԶՈՒ ԵՐԵՇԱԲԹԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀՈՒՐԵՐ

Ա. ՋԵՆ. Ա. ՊԱՄՐԻԱՐ. Հ ՅՈՒՐԸ ՉԱ-
ՐԱՋ օրը ԵԼՄՈՒԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՎԱԵմ
ԶԻՒՀՄԻ ԲԱՀՄԱՐԵԼ ՀԵՏ ՄԵԽԱԿԵցԵցաւ :

Նորին որբաղնութիւն ԵԼՄՈՒԿԱՆ
պաշտօնատունէն մեկսելէ յետոյ, Ղա-
լալաթիոյ Ա. Լուսաւորիչ եկեղեցին եր-
թալով, կատարուած նորոդութիւն-
ներն աչքէ անցուց :

Իղմիրէն Արեւելքին սեպտ. 3 թու-
ականաւ հետեւեալը կը դրեն .

«Նահապտղըեան վարդապետ գեռ
կը մնայ ի Շանհիսա , ամեն միջոցներ
ի գործ կը դրուին զայն թող չտալու
որ Մայրաքաղաքդ գայ՝ հակառակ
ծանուցեալ որոշմանց և հրամանաց» :

Կարծեմք թէ վերջապէս Ծաղիկ
պիտի սոտպուի անձամբ Մաղմիսա
երթալով, ականջէն բռնէ՝ որ բաւա-
կան երկար է կըսեն , առնէ Պօլիս
բերէ այդ բմբուտիկը :

Երկուշաբթի օրը թէ և Խառն Ժո-
ղվան ի նիստ հրաւիրուած էլ, սակայն
Քաղ . Ժողովոյ անդամք խմբովին բա-
ցակայ գտնուելնուն պատճառաւ , մի-
այն կրօն . Ժողովս ի նիստ դումարե-
ցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամեն .

Ա. ՊԱՄՐԻԱՐ. Հ ՅՈՒՐԸ և ատենապետու-
թեամբ Ամեն Խրիմեան Սրբազնեի և
հետեւալ խնդիրներն կարդագրեց :

— Նկատողութեան առաւ Տիգրա-
նակերուէ հասած հեռազիր մը ծա-
նուցանող թէ վիճակին առաջնորդ
ընտրուած է Պատր. Փոխ Խթիւնեան
Դեր. Դէսրդ Ծ. Վարդ . և ընդունեց
զայս ընտրութիւն, պայմանաւ որ ժա-
մանակին ներկայէ Քաղ. Ժողովոյ և
որոշեց եղիսակապսական վկայագիր
առաջ Նկերապատութեան :

Նոյնպէս որոշեց հեռազիր ի Տիգ-
րանակերու որպէս զի ընտրութեան
ակնեկագիրն և առաջնորդի ճամքու
ծախքը փութացնեն :

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Վենեաիկի Միսիթարեան Միարա-
նութեան Սրբա Հայր Դեր. Կիւրեղեան
իգնատիոս Գերապայծառ՝ հետն ու-
նենալով երկու վարդապետներ , եր-
կուշարժի օրն Ազգ. Պատրիարքարան
երթալով այցելութիւն տօւաւ Ամեն .
Ա. ՊԱՄՐԻԱՐ. Հ ՅՈՒՐԸ :

Սրժանապտիւ Յովուէփ Սարած-
եան և իգնատիոս Շիշէնեան վարդա-
պետք և տէր Միքայէլ Ա. Քահանաց
վարժապետեան սանդուխի գլխէն դի-
մաւորեցին զԴեր. Սրբա Հայրն և ա-

ռաջնորդեցին զնա Պատրիարքարանի
մեծ սրահն ուր կը գտնուէր Ամեն . Ա.
ՊԱՄՐԻԱՐ. Հ ՅՈՒՐԸ , Կրօնական ժողո-
վոյ մի քանի անդամոց հետ : Անդ Գե-
րապատիւ Արքահայրն արժանավայել
պատուի ընդունուեցաւ Ս. ՊԱՄՐԻԱՐ. Հ
ՅՈՒՐԸ կողմէ և կէս ժամու չափ տեսակ-
ցելէ յետոյ մեկնեցաւ Պատրիարքա-
րանէն :

Հ Ա Յ Յ Ե Ն Ի Ք

Տաօն և ութ տարուան թերթ մը
ստիլեալ կը կասեցնէ իւր ամենօրեայ
հրատարակութիւնը շաբաթականթերթ
ընելով զայն :

Ահաւախիկ Հայ ընթերցանութեան
վիճակը , տասը բարա հատը լրա-
թերթ մը երեք հարիւր ընթերցող չը
գտնայ . արդեօք ինչ ընելով ժամա-
նակ կանցունէ Պոլսոյ Հայ ժողովուր-
դը պահէ , այդ ալ հարցնելու բան է
տիւզ բախին կը նետէ եան կուգայ ,
բայց անսր չիշը քառոսուն բարա է և
Հայրենիք լրագիրը տասը բարա . հոգ-
չէ , տիւզին գաւաթն ալ տասը բարայ
է , և անոր համար չիշով կը խմեն որ մէկ
շիշէն վեց գաւաթէ կելլէ ուստի երկու
գաւաթէ կը շահին :

Ինչ որ ալ լլայ երկուշաբթի օր-
ուան Հայրենիքի յայտարարութիւնը
կարդալով , և սրտէ ցաւեցանք :

Մեր ցաւակցութիւնը կը յայտնենք
Հայ լրագրութեան :

իզմիրէն մեզ զրկուած է հետեւ։ Եալ հետաքրքրական վհուկի պատմութիւնը՝ որ շատ մօտէն կանցնի իրողութեան և որուն հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզնէ։

Վ. Հ Ո Ւ Կ Ի Կ Լ Խ Ն Բ
ԵՒ ԿԱՌՔԻՆ ԱՆԾԱՆՈԹԸ

Արեւը մարզ մտնելու մօտ էր բըլրակի մը ստորը գտնուած հովանաւէտ ուղիին վրայ կը գլորէր կառք մը, որ յանկարծ կանկ կառնու հինաւուց և բազմաճղի ձիթենիէ մը քիչ հեռու։ Հոն կառքէն դուրս կ'ելնէ բարձրահասակ, մօրուսաւոր և սեւ ու խոշոր աշերով մարդ մը, որ յիսունէն աւելի գարուններ ի վազուց թուած կ'երեւէր. թէս առանձնութեան մէջ սակայն և այնպէս այնքան կը խրոխտար, որ ակնայայտ կերեւէր թէ հասարակ մահկանացուներէն չ'էր այս անձանօթ։

Կառքէն իջնելէն ետք՝ հազիւ հազ քանի մը քայլ կ'առնու, անորոշ ակնարկ մը կը սեւեռէ շրջակայ տեսարանին վրայ. և ապա կուգայ նստիլ ձիթենին տակ՝ անոր բունին կը ութնելով։ Թղթի կտոր մը կը հանէ իր գրապանէն, որ ըստ երեւոյթին նամակ մ'էր և անձկալի գէմքով մը կսկսի կարդալ զայն ուշադիր։

Նոյն պահուն տոպրակը կռնակը զարկած պառաւ մը կը մօտի իրեն և ողորմութիւն կը խնդրէ։ Անձանօթը հետաքրքիր ակնարկ մը կընետէ մուրացկան կնոջ վրայ և ապա ձեռքը գրապանը կը տանի՝ անշուշտ լումալ մը տալու համար անոր։

Պառաւը հառաչ մը կ'արձակէ, որ անձանօթին հետաքրքրութիւն կը ժարժէ և ուստի նա կը հարցնէ թէ ինչ ունի։

— Ցեմ գիտեր, բայց ազգական, բարեկամ ունիս հոն։

շարունակէ, բաղդաւոր ես և շատ բաղդաւոր, նախանձորդներդ շատ են, զքեզ բամբասողներ անհամար, բայց փոյթ մի ըներ. ամեն ինչ կանց-նի կ'երթայ, բաւական է որ խելք ունիս և եթէ չունենաս կ'առնուս, խելքդ բարիի ալ կը գործածես, չարի ալ, սիրտդ աղէկի ալ կը բանաս, գէշի ալ, սակայն ունիս բարեկամներ և քեզի անձնուէր բարեկամներ. ասոնց մէջ միջահասակ, մօրուսաւոր, քիչ մը կարճատես, քիչ մ'ալ խուլ մարդ մը կայ որ քեզի ամենէն անձնուրացն է. դուն ասորմէ շատ բարիք տեսած ես բայց շատ ալ վնասներ պիտի տեսնես. Աստուծով այն վնասներուն վերջն ալ շատ գէշ չըլլար. բաւական է որ մօրուքդ ածիլես, և քեզի մազի չափ չեն կրնար դպչիլ։ Դու հանգիստդ նայէ, կեր, խմէ, քնացիր, ձեռներդ ջուրը գիր, և կառքով շըշէ, քեզի խրատս այս ըլլայ, ի՞նչ կուզեն թող ըսեն, լեզուով մարդ չ'փլուիր, նայէ որ ամեն կիրակի իրիկուն կառքով քարափէն անցնիս, ինչքան շատ բազմութեան մէջէ անցնիս, քեզի այնքան օգտակար է. մէկ մէկ ևս կ'ըլլաս։ Բայց երեք ժամէն, կամ երեք օրէն, կամ երեք ամիսէն գէշ լուր մը պիտի առնուս։

— Մանիսայէն . . . կը հարցնէ շտապաւ անձանօթը։

— Զեմ գիտեր, բայց ազգական, բարեկամ ունիս հոն։

— Ձէ, չէ, ան չպիտի երթայ, չը պիտի թողում . . . չեմ թողուր։

— Ես երթող եկողը չեմ գիտեր, գէշ լուր մը կ'ըսեմ, կը պատասխանէ պառաւը։

— Լա՛ւ, լա՛ւ, շարունակէ կ'ըսէ անձանօթը։

— Կամ երեք ժամէն, կամ երեք օրէն, կամ երեք ամիսէն ըսի, գէշ լուր մը պիտի առնուս, բայց ասոր ալ վերջը Աստուծով աղէկ կ'ըլլայ. վասն զի անոր վերջը ըրե ճամբայ մը կ'երեւի, որ անշուշտ քու առջե պիտի բայուի . . . ջուրը բարի է, ջուրէն բնաւ մի վախնար։

— Ես ոչ թէ ծովէն, աստանայէն անգամ չեմ վախնար, կը պատասխանէ անձանօթը, բայց սնկէ սանկ չեմ երթար, մէկ ու կէս տարի է՛ Շ. . .

չկրցան տանիլ, չը թողուցի երթալ, միթէ զի՞ս պիտի տանին։

— Ձէ հոդին, չէ զքեզ տանող չըկայ. սատանան առնու զքեզ տանողներ, դու շատ պիտի ապրիս ինչքան որ ապրին անտառին մայրեր, հակայ նոճիներ, բարձրաբերձ եղեւիններ. ովկ կրնայ քեզ գպչիլ. քու ամեն ըրածներդ քովդ մնացած են. և միթէ ասկէ վերջ վախի տեղ ունիս, թող ամեն մարդ քեզմէ վախնայ, դուն ամենէն մեծն ես, մեծ ծնար, մեծ մեծցար և մեծ եղար, թող թշնամիներդ ամեն, բարեկամներդ ապրին, որ ստակներդ կամ քու ձեռօք ստակուտեն. ո՞հ շատ մախող ես, ամեն խնդացողի հաւատ մի ընծայեր. ամեն ծիծաղ անկեղծ չէ, ոչ ալ ամեն բերան բարեկամ, այս քու մի պակսութիւնդ է, անանկ մարդերու երես կուտաս որ քու չնորհիւ կուտեն, կը խմեն, և ի վերջոյ վրադ կը խաղան. ամեն ծիծաղ անկեղծ զի անոնք ծանչերէն վասն զի անոնք ինչպէս լեզուն ոյննալիս սիրու ալ և մինչեւ անգամ հաւատք կը փոխեն, ամեն գործի մէջ «ճէրիտ ճիրիս» կը խաղան, քու գըգակիդ շուրջն ալ ինչպէս չեն խաղար. քանի որ հոն կլորիկ ոսկիներու քընքու և զրաւիչ ձայներն կը հնչեն, դուն պաշտպանի պէտք չ'ունիս, քու իրաւունքդ գու պաշտպանէ, անի ասի տեղը նստին, իրենց քիթը բերանը չը գալձնեն, քեզի մէկ պաշտպան բաւական է միջահասակ բարեկամ ըսած լաւագոյնն է տէկօրթ եանը մամուր» է այն. աւելի սաղամը չես գտներ, ինչ որ կերպնես անոր «հէլալ» է. տուր տուածիդ չափ, տուր և ան զքեզ երկինք կը հանէ։

Անձանօթը կը ժապի, այլ կասկածու ակնարկ մը կը յարէ պառաւի վըրայ։

Վհուկը կը շարունակէ,

— Թշնամիներդ ամենքն ալ խարերայ են. բայց նրեւելքէն բունէ մինչ Արեւմուտք քեզ կը գիտեն։

— Արեւելքն ալ գետին անցնի արեւմուտքն ալ։

— Ինչո՞ւ էֆէնտի, ինչո՞ւ, այն

ատեն միթէ մենք կը մնա՞նք :

— Ես գիտեմ ինչ կը սեմ, շարունակէ :

— Լեզուդ ուղիղ է, խօսքերդ անուշ, այլ սիրոդ քիչ մը ծուռ, խօսք մտիկ չես լներ յամառես, բայց փոյթչէ՛ բռնածդ կը բրցնես, թշնամիի ալ խօսք չես լսեր, բարեկամի ալ. սակայն եթէ այս վերջիններուն յորդուներ քիչ մը մտիկ լնես՝ շատ պիտի օգտուիս :

— Զէ, չէ, ես յորդորի պէտք չունիմ, անանկ բարեկամներն ալ պահան ըլլան, իրենց յորդորներ ալ եթէ կուզէն լաւ, եթէ չեն ուզեր՝ իրենց հաւած տեղը երթան։ Ես արդէն իրենց խօսեցայ կըսէ իւրօվին։

— Մէ՛ սրդողիր, էֆէնտի, ես զիտցած կըսեմ, սխալ քայլեր շատ կառնուս, բայց դարձեալ մեծ ես և պիտի մեծնաս, նայէ որ տրամադրութեանդ ներքե գտնուած արկը ձեռքէ չը հանես։ Ճշմարիտ բարեկամ չըկայ, այսօր ունի՞ս ասի, կըսէ պառաւը բթամատն ու ցուցամատը շրփելով ամենքն ալ քեզ բարեկամ են։ չունի՞ս ոչ ոք երեսդ կը նայի։ 55—60 տարեկան մարդ մը, գիրուկ, միջահասակ, մօրուսաւոր զքեզ շատ կը սիրէ. ինչ օգուտ, լեզու չունի, բերան չունի, բայց քեզի համար կամ իր քսակին համար շատ կ'աշխատի, գուն այս մարդը լաւ նայէ, տասը տարի է քովէդ չէ բաժնուած և չը պիտի բաժնուի. սակայն եթէ կայ մէկը որ մինչեւ վերջը քեզ հաւատարի՛ր մնայ անշուշտ քու թշնամիններուդ մէջ փընտուել պէտք ես. «մամուր» ըսած բարեկամդ անդամ մի կարծեր թէ մինչեւ վերջ քեզի հաւատարիմ կը մնայ. որ մը երբ հաւը երեք անդամ խօսի, երբ հեռագիրը եկու պոռայ, պիտի ուրանայ զքեզ, այս ըսած միտքդ պահէ, քու ճշմարիտ բարեկամը քեզմէ շահ լունեցողն էր, բայց ինչ օգուտ դու չը ճանչեցիր, ամեն ինչ թոթվեցիր նետեցիր, քանի մ'ալ լաւ մուկներէ, որոնք չուրջդ կը խմբուին՝ «քէրամէթ» մի սպասեր. խելք չունին, կարողութիւն չունին, աղեւ ցութիւն չունին, այսպիսիններէն ինչ կը հասկնաս որ անոնց երես կուտաս, մարդ բռնէ, ազգեցիկ մարդ շահէ. բայց շահածդ ալ քեզի խաղալիկ ը-

նեմ մի ըսեր, ամեն մարդ «հապ» չը կըլեր, և քու «հապ»երդ բնաւ, վասն զի կարծր են և դու կը կարծեսթէ ամեն մարդ կոյր է ու խելք միայն դուն ունիս, սակայն ինչ կը գործես աշխարհ գիտէ, միայն թէ վերջը բարի ըլլայ, հիմայ թող անոնք, սիրտքդ գեռ «ճահիլ» է. ժամանակաւ շատ «ճէֆա» կրեր ես, հիմակ ալ «սէֆա» կընես, մեծ է նեղութիւնդ որ քեզ կը տանջէ. ասոր ալ վախճանը բարի ընէ Աստուած, նայէ որ աշխարհը վայելես, մի տրտմիր, մի ցափիր, ուրիշ վիշտ չունիս, զաւակ չունիս, կին չունիս, աշխարհ քուկդ է:

Ոյս ըսելէ վերջը՝ վհուկը մէկ երկու մեթալիք առնելով՝ իր խոշորիկեկ ծովիչն նորէն տեսնուելու խօսք կուտայ և կը մեկնի.

Թանի մը քայլ անդին այն ինչ կառքին մօտէն կանցնի, ուր կը կենար կառապանը, անդամ մը ետին կը գառնայ և իւր ծուխը գիտելով ուշագիր, որ սոյն պահուն նորէն կարդալու զրադած էր։

— Եազրք գալըընա կըսէ հառաչտին ու ճամբան կը շարունակէ։

Զմիւռնիա

և Յեպտ. 1887

Բոլոր ընթերցասէր ազգայնոց, մանաւանդ արհեստագիտաց կը, յանձնարարենք այս օգտակար թերթը։

Խիկար զաւեշտահանդէսին Օգոստոս ամսաթիւն հրատարակուեցաւ։

Գրական Շարժումի Մայիս ամսաթիւն հրատարակուեցաւ։

Պէյոզլունտա Աւնկարիա օթէլինի գաստէն եագմագ խթէմէսինտէն տօւայը թահմը թէվգիգէ ալընան Աւութրիալը մոււալիս՝ անսառը Խըրլաթօլուալ, մուհաքէմէ օլընմագ իւղրէ Աւութրիա գօնսօլօսխանէսի թարափենտան Խըրլաթիսթանըն մագարրը իտարէսի օլան Ակրամ շէհրիսէ իրսալ օլընաճագ տըր։

Ուհուտը աթիգանլն (գարիթիւնախօն) պիր մաստէսի մուճիպիննէտէ, գալազանլը վէ գունտագ ձըլը ճիւնայէթէրի իլէ մազնուն օլան էճնէպիէր՝ մէնսուագ օլտուգլարը գօնտօւօսխանէրէ թէսլիմ օլընմայըպ, մէհագիմը Օսմանիէտէ մուհաքէմէ իտիկիրլէր իսէտ տէ, մէրգում Աւութրիալը՝ աթիտէքի սսւրէթտէ Աւութրիա գօնսօլօսխանէսինին էլինէ կէչմիշ տիր։

Եէօլէ քի, մէրգում՝ Գալաթա Սէրայնտա խթինթագ օլընըր իրէն քէյփիզլէնմիշ օլտըլընտան. թէտափի օլունմագ իւղրէ Աւութրիս խասմանահսինէ կէօնտէրլմիշ, վէ էրթէսի կիւն խասմանըն նասըլ օլտըլը բօլիս թարաֆընտան սիւլվալ օլընտըրտա, էյլէշմիշ օլտըլը, վէ ֆադաթ Աւութրիա խասմանահսի՝ Աւութրիա թօրալը սայըլըլըլընտան, մէրգումըն թէսլիմ օլընամսեաճաղը ճէվապը վէրիմիշ իմիշ։

Մէրգում Աւութրիալ՝ Թօմօֆ վէ ևս Բօյէվիշ նամընտա օլուագ, 16 այտան պէրու Տէրսաստէթտէ իգամէթիթմէթտէ վէ շունա պունա տէրս վէրէրէք կէշմիմէթտէ իմիշ։ Մէրգում՝ Աւութրիա վէ Ալէմանիս գօնսօլօսխանէլէր մահքէմէլէրինուէ ավոգաթլը իւթմէք իշխան ըուխսաթիթիմիշ իսէտ տէ, մէրգումըն ոէվապը ահվալի մէճհուլ օլտուգունտան, իսթիտասը գալապուլ օլընմամըն տըր։

Բիւլայէթէ կէօրէ, քէնախինէ է-

ԱՐԵԳԱԿ

Հայոց լրաթերթերը մինչև հիմայ մութը մնացած էին և առ խարխար կընթանային. լրագրութեան այս պակասն ալ գոցուեցաւ չնորհիւ Միացեալ նահանգաց Ազգայիններէն պարոն չ. էկինեանի որ ի մօտոյ պիտի հրատարակէ Արեգակ անուն շաբաթամերը մը, որմէ գէթ շաբաթն անգամ մը լրաթերթը եւս ըսյու պիտի տեսնէն՝ եթէ պէդ նոր Արեգակին ճառագալթները նիւ-եօրքէն մինչև մեղ հասնին։

Յաջողութիւն կը մաղթենք մեր նոր պաշտօնակցին։

Թուրքիոյ համար բաժանորդագինն է երկուք ու կէս արծաթմէթմէթիտ։

Արեգակ պիտի պարունակէ Գրական, Աւսումնական, արհեստական և այլ պիտանի յօդուածներ և եթէ քաջալերութիւն տեսնէ երբեմն օգտակար մերքենաներու պատկերներ պիտի դրուին Արեգակին մէջ։

տէպիյաթ մուալիմի սիւսիւ վէրմիշ օլան մէրգում Խրբվաթ՝ պիր արա շէհիմիզուէ վագը Թրանքօ-Օնկրուաղ նամ սիկուրթա գումբանեասընա տախիլ օլուագ, մէզգիւր գումբանեանըն աճէնթէսի Մ. Բարարօրուն պիր խայլը նագտ վէ զիգը յմէթ էշեասընը սիրդաթ իթտիկի կիպի, ախիլէն նրշան- լանմը օլուզը պիր Ալէման մոււալիմէ- սինտէն տախի պիր խայլը մէովաղ տօ- լանտըրմը լիմի:

Մէրգումն էմսափ թէվդիֆինտէ սանացը արաշտըրըլարագ, պիր խայլը էլտիվէն, գոլ տիւմէսի, գոլչագ; 50 ատէտ գրավաթ վէ պիր օ գու- տար տա գրավաթ թօրլուուը, վէ պիր պրօշ պուլընմը տըր:

Մէրգումն՝ եա քէնտիսինի օթէլ- տէն գովմուշ օլան օթէլճիտէն ախոլ ինթիդամ իթմէք վէ եախօտ գարկա- շալը արաշտնտա տիկէր եօլճուլարն զիգը յմէթ էշեալարնը աշրմագ ի- շին մէզգիւր օթէլէ աթէշ վէրմէք իսթէմիշ օլուզը զանն օլընըյօր:

Ճէրիթէի-ՇարդիՅէ

Հիկնբեսը իսկէլէսի

(Աւշն նէստէտէն)

Վարօրուն իքինծի տիւտիւկ չալը- շնտա մէզգիւր ֆամիլեալար աճէլէ- եի արթըրըլար վէ նիհայէթ իսկէլէ պաշնա եէթիշտիրէրինտէ, գար- թան գալապալըլը կիօրիւպ չիմասը- նը սէօքտիւրմէտի:

Մատամ վէ մատամազէլլէրին գա- վալիերէրի պուլունան տէօրթ միւ- սիւէր պիրտէն պիլէթճինին ուփաճը քէնճիրէսինէ իւշիւշտիւլէր:

— Իիրգորիկ աղա պէն հէրսինի ալլերում սէն պրագ:

— Եօր օլմաղ վիչէն աղա, պէն ալտը արթըր, տուր պագայը գաշ քիշիլիլ . . օն սէքիլ:

— Աւիկ աղա սէն նէյէ կէլտին իշտէ պիլէլ ալլերուլ:

— Էօյլէ իսէ կէրի տէօնիւշտէ տէ պէն ալտանաղը:

— Օ վագըթ տիւշիւնիւրիւղ, սէն պիլէ 18 պիլէթ քէս շու իքի մէճի- տիյէնին գու սուրընը վէր:

— Վիշէն աղա պու օլտո՞ւ մու եա:

— Պէօյիւք պիր չէյ տէել էֆէն-

տիմ, թէքլիֆիմի՞զ մի վար, ալէ ըը- թուր ալաճալըտըմ, նիրքէթին ալէ ըը թուր պիկէթի եօլըմը:

— Նիրքէթ օ գատարընը պիկէթի՞զ ալէ ըը թուր պիկէթ եաբարսա, պի- էթէթին ֆիլամընը էնտիրմի օլուր, էօյլէ գաղալը իշէր եաբարմաղ:

Վէճասըլ գարթան իքի իւչ տէ- փա աղըզ տիւտիւկէսի իլէ, չա- փրք վարօրա կիրմէթինի թէքիտ իլէ, պու թագըմ վարօրա կիրիպ օթուր- տուլար վէ վարօր տախի եօլա չըքտը:

— Նէ կիւզէլ մինեօն վարօր, Մու- շա պէյնզէեօր:

— Բէք ճանըմ չէյ, ինսան հէր կիւն պէօյլէ վարօրըլա կէզոէ:

— Էֆիմի տուտու իւշիւմէեէսին իստէրսէն շալընը վէքէիմսըրթընա ալ-

— Թօհաֆաըն Գիրգորիկ աղա, պու հավատա տատօմ մը իւշիւր:

— Պու հավատա տատօմ մը իւշիւր տէմէ էքէյի ըիւղկեար վար:

— Էկէր շալըմ սանա աղըրըլը կէ- լիկորա վէր պանա շու եանըմա դօ- րում:

— Եանընտա եէր վար ըսա ալսան ֆէնա օլմաղ:

— Կէօրտի՞ւն, իւշիւմէեէսին տէյի սէնի նէ գատար վիգայէ էտէեօր:

— Ախ Ուսկուկ տուտու էրքէք տէյիլէ՞ր մի, գէօքէրի պաթսըն:

— Լագըրտը էթմէեէտ տէ թալէն իստէր, եանընտա եէր վարըսա շալը օրաեա դօյ տէտիք, իիւնահ իշէմէտիք եա:

— Եօք էօյլէ տէմէտին, իւշիւմէ- եէսին շալը սրըթընա ալ տէտին:

— Տէրիմ եա, հաստա օլուեօրսան հէքիմ բարասընը պէն վէրիեօրում:

— Շու էթմտիղի մինասիպէթողլա. գըրտըեա պաք, կէօրիւեօրսունուղ շունուն պաեաղը հալինի:

— Մատամ աղդընտան չըգանը պիլ.. .

— Բէք տէ կիւզէլ պիլիեօրում . . :

— Դա ճանըմ չօճուք օլտունուղ պօշ պիր չէյ իշին նաֆիլէ եիւրէյի- նիլ նիշին գըրըլըն:

— Անմա պիլմէզոին Գաթինկօ տու- տու եիւրէյիմ պիր չորրմտեա պուշ- ըտար քի:

— Խենդուն նէ սին եիւրէյինի պօշ պիր չէյ իշին օյնալըեօրսուն:

Գիրգորիկ աղա, վիշէն վէ Աւիկ

աղալարըն իպրամլարընա գուլաք աս- մաեարաք հիստէթլէ վարօրուն պաշ թարաֆընա կիթտի:

Վարօր պու արա Գիրգէն պուրնու- նա եանաշտը, Գիրգորիկ աղա քիմ- սէեէ կիօրիւնմէքսիզին Գիրգէն պուր- նու իսկէլէսինէ չըբտը իսէ տէ, գա- րօրուն եօլա չըգտըլը վարըթ Գա- թինկօ տուտու իսկէլէնին իւսթիւնտէ Գիրգորիկ աղաեր կիօրտի:

— Եյ պու օլտու, Գիրգորիկ աղա Գիրգէն պուրնունա չըմըլ:

— Նէ սէօյլէեօրսուն . . հէ՛ թա գէնտիսի: Եյ շիմտի շու էթմտիղի չօ- ճուքըլուք տուր, սօսիյէթէմիզի գըր- մամալը իտի:

— Նէ ևին սօսիյէթէմիզ գըրըլա- ճառք էյիքի կիթտի ըահաթ կիւզէլ կիւզէլ էյլէնճէմիզի պագարըզ:

— Պիղիմ իշին աէյիլ էֆիմի տու- տու, սէնին եիւրէյին գըրըլար տէյի եիւրէյիմիզ թիւրէնիեօր:

— Գա եօք . . սագընհա, պիր թարաֆտան իսապէթ օլտու կիթտի- զի, գըզ գարտուաշ պիլմէզոին նէ նա- գըս թապիեէթլի տիր:

Պիզ որագալըմ քի պունլար չիւն- քեար իսկէլէսինէ կիթտին, կէլէլլամ Գիր- գորիկ աղաեա:

Վարօրտան իսկէլէեէ չըբար չըք- մազ, կէնիշ պիր նէքիս ալտը, պու պիղիմ պահջմըրըլատան տէյիլ իտի ամա էօյլէ պիր ուեռուշ օլտու տէեէրէք, սէթէ տողըրու կիթտի:

Սէթին իսկէմիւնտէ տուրան պիր խօշճա մատամ՝ Գիրգորիկ աղաեր կիօրիւր կէօրմէզ սէվինճ իլէ ըէֆի- քէլէրինէ իշտէ կէլտի Գիրգորիկ աղա պազրըչ մասընտան աղնաշըլտը քի Գիր- գորիկ աղանըն կիզի ոլիր ըանտէվու- ոը վար ըտը:

— Կէլէմէեէտէքէքտ տմա, աեւա- շըլլա էօյլէ պիր ույտու:

— Ամետամ տէեօրըլար քի արթըլք պունտան տէյիլ:

— Ախ կիւլիւմ պաք նէ օլտու. պի- զիմքի տիւն աղգամտան պիր գաչ ֆա- միւնքար իսկէլէսինէ կիտիլէճէք հէր քէս քէնտիւր էվինտէն եէմէքլէք հազըլըլամըշ, արթըլք կիթմէմէք միւմ- քին տէյիլ, կիթմէյէլիմ տէյի չօք չէյ եաբարըմ օլմատը, իստէր իստէմէզ վարօրա պինտիք Ալլահտան օլտնաք

պիզիմքի իլէ վարօրտա պօշ պիր շէյ իշխն մարազա չըդարտըք, կեյա լըըրուանտըմ, ուսուլէթէն Գիրէն պուրնուա չըդարտըմ:

— Օնլար կիթամի:

— Կիթամի կիտէր . . էյ ճանըմ, բագլնըլ եօք մու:

— Նասըլ եօք, տուր պէն էլիմ իլէ պիր դատէհ տօլտուրաելը:

— Եաշա՛ Գալիմինիմ, պու կիւնքի բահթըմըլըն աշկընա:

Պիզիմ Դիրդորիկ աղա մատմազէլ Գաթին վէ ամեասը պիր ազ ըագըլ լանտըտան սօղրա պէրապէր կէթիրմիշ օլտուդլարը եմէթէրի եէտիլէր վէ ադշամըն օնունա տէկին միւքէմմէլ է լինուիլէր: Պիր արա «Դարբիսիօ» մատմազէլին քէ.րփի Ֆլըրըլտաք պազչսինէ կիթմէք իսթէտի. տէրհաւ Գիրդորիկ աղա պիր կօնտօլա գիրաւատը Բաղար պաշընա կիտիպ անտէն Ֆըրըլտաղա չըդարտըք. կիթէնին պիրինէ տէկին օրտա չաքըպ էլլինուիլըտին սօղրա Զիփթ սուեռու Գազինօսունա էնտիլէր օնտան տախի սաաթ կիթէնին պէշինտէ Դիրդորիկ աղա մատմազէլ Գալիմինի եէնի մահալլէտէքի էվինէ պըրագտը վէ պիր աղ

այըլմաք իւզրէ էվտէ պիր գահվէ իշտիքէն սօղրա՛ օ կէճէ էվտէ գալմասընա չօք իւզրամ իթտիլէր իսէ տէ, օլամալ տիյէրէք էվինէ ավտէթ էյլէտի գարընըն չընզըրաղընը պիր քոչ տէֆա չէքտիքտէն սօղրա պէսլէմէ պէգուսու պաշընտա գարըլը աշտը:

— Էլէնի, մատամ ուեռուեօր մու:

— Մատամ պուրտա տէ յիլ եէմէքտէն սօղրա միւսի ժօրժըլա կէղմէեէ կիթտիլէր, տահա կէլմէտիլէր:

— Միւսիւ ժօրժ կինէ մի պուրտա եա աեաք պասըլեօր:

— Զօքտան տըր կէլմէմիշ իտի, պու ադշամ դարտունուն էօնիւնտէն կէշէեօրուտը մատամ չազըրտը պարապէր կիթտիլէր:

Գիրդորիկ աղա հիտտէթէն տուվարլը թութարաք եօքարը չըդարտը ագապինտէ գարընըն չընզըրաղը չազըրտը պարապէր կիթտիլէր:

— Էլէնի աղա կէլուի:

— Շիմտի կէլտի եօքարը չըդարտ:

կիմի տուտու չալընը պէսլէմէյէ վէրիպ քէնտի տախի եօքարը չըդարտ:

— Կիթէնին պու վագթընտա նէր-

տէն կէլտիզինիզի ազնաեազիլի՞րմիյիմ մատամ:

— Սէն պէյլէ գէօր սէրհօշ նէրտէն կէլիեօրսուն:

— Պէն լսըրումտան կիթտիմ իշտիմ իշտիմ կէլտիմ:

— Պէն տէ հիտտէթիմտէն կիթտիմ կէզտիմ կէզտիմ կէլտիմ:

կօյլէ իսէ սէն տէ պիր աղ ուեռու, պէնտէ քի եօրկունլուք ալալըմ տիերէք, զէվճ ու զէվճէ տէրին պիր ույթուեա վարտըլար:

Է Օ Ց Ի Ի Ն Մ Ե Ք

ինսանլար իշխն էօյիւնմէք էօյլէ պիր խույ տըր քի հէման տիյէպիլիթիզ քի ինսան տօղտուղունտա պարապէր տօղտար. կէրէք էրքէք թայլիթէսինտէ վէ կէրէք դատըն զիւմրէսինտէ նէ կէրէք դատըն զիւմրէսինտէ էօյիւնմէյէն հիշ պիր ֆէրտ եօք տուր. ոլունունլա պարտպէք եօք ալըր էօյլէ պիր ատամ քի պէն էօյիւնմիւնորում տէսին, էօյիւնմէկի գիմնէ դապուլ էթմէզ ֆագամ, պէն ապա էօյիւնմէք նէ տիր պիլմէմ տէտիղի ուրատա էօյիւնիւր:

ինսանլարըն հալի պաշընտա իւչէ թագսիմ օլմըշ արը, զէնկին, էսնափ, Փագըր, պու իւչ գըսմըն էօյիւնմէք էրի ալըր այրը օլարզընտան, պիդ տախի օգուետնլարըմըզա այրը ոյուը նոզգ իտէճէկիզ վէ սըրատը իլէ կիմմէք իւզրէ էվիլէլա զէնկինլէրտէն եախոտ տահա տօղրուտա, զէնկին դարնլարտան պտշլաւլլիմ:

Պէօյիւք տէրէ թիյաձատընտա միւզէն պիր եալընըն հավլիանտէ գարըլար ազք տօնուք լէյլաքի աթլազ գոլմուք վէ գանաբէէլտտէ իւչ դատըն իլէ իքի էրքէք՝ եաղանընտարնա օթուրմուշ գօնուշմաքտա իտիլէր:

— Այս անձրեներուն վրայ աշունը խոստ գեղցիկ պիտի ըլլայ:

— Իրաւունք ունկի տիկին, սակայն գժրագդարար այս տարի կանուխ վար պիտի իջնանք:

— Պէօյիւք տէրէ յի ամենադեղեցիկ մէկ ժամանակին շիտակը վար չի ինչնուիր:

— Կարապետ էֆէնտի կէրչէք մանէա եօք պէօյլէ էրքէն էնմէտէ:

— կիթէնտիմ իշէրիմիզ չօք, փիլ-

վագը եազր ծուլար արէթօն սանտըք քարտիմ վարըստա քէնտիմ իշտիմ պաշրնտա պուլունմալլերմ:

— Էյ սանգիմ մեր Պօղոս էֆէնտին օդափոխութիւն ըրած չի համարուիր որ, ամեն օր կիջնայ:

— Կէրչէք Պօղոս էֆէնտի հիչդարա էթմէդուին:

— էֆէնտիմ եարըեա բէք մէռա գըմ վար, չիմտի տօղրուտա եէնի սիլր էվ պաշլաթտըմ պիթմէսինէ եագըն տըր, իւչ էվ Բարմագ-Գաբու սօքազնընտա ալըր չարչը, Գալիօննու ճատտէմինտէ տէօրթէվ, տահա Գալաթատագիլէր տէ պաշկայ, պունլարա հէփ եէթիչլազ պիր չարչը, մալլ, եարու տէյիսպ կէմէյէլիմ:

— Պօղոս էֆէնտի սէնին իլէ պիր բազարլըդա կիրիշէլիմ:

— Կիրիշէլիմ:

— Պէյ օղու տօղրուտւնտա կէնիշնէ պիր արսա ալ, իւսթիւնէ մունթագամ պիր քեարկիր էվ եար, պիթտիքտին սօղրա եիւզուէ եիրմի քեարը իլէ պանա սաթ:

— Եայլէ օլտուզու հալտէ եարայըմ սանա կիւզէլ պիր էվ կիթ օթուր բարա տա իսթէմէմպէսիմ պիր հէտիյէմ օլուուն:

— Եայլէ օլտուզու հալտէ եարայըմ սանա կիւզէլ պիր էվ կիթ օթուր բարա տա իսթէմէմպէսիմ պիր հէտիյէմ օլուուն:

— Մատամ, հոգած գութիւմիդ հօս չինել տուիք:

— Ոչ. Բարիզէն բերել տուի, սակայն սիրտո չը սիրեց:

— Ես ամիս մնէ երկու գութիւմ գրած եմ Բարիզ գեռ չը զրկեցին սակայն մօտ օրէն կուգայ:

— Ինչ գութիւմ ապազրեցիք:

— Մէկը գութիւմ տը սալօն, միւնին գութիւմ տը վիզիմ:

Տիկէր պիր խանէտէ:

— Գաթիկ տուտու, Պատարագ տէօնիւշիւ օղբաւեալըմտա չունուն եէնի էվինի կիւզէլ ըսլատալըմ տէտիք:

— Հօշ կէլտինիզ սէֆա կէլտինիզ պուկուրուն եօքարքի սալօնա չըքալըմ . . կիւզէլ տէյիլ էվիմիզ Ռւսկուկ:

— Ֆէնա տէյիլ ամա , պիղիմ էվ գատար ֆէրահ տէյիլ :

— Գանէ սէյլէեօրսուն , էօնիւմիւզ աբաշըք տէնիզ , արգամըզ տէրաէն կէօզիւն ալտըզը գատար եէշիլիք պաղ պահճէ :

— Հասըլը պիլմէմ , թավանլա՞ր պիր աղ ալչաք տըր նէ տիր :

— Պունտան եխէքսէք թափան տա արթըք ժամիարտա պուլունուր :

— Նէ իսէ պիթտի իշինէ կիրտին օնտան էյիսի եօք :

— Իշինէ կիրտիք ամա պէշ պին թանէ լիրաեա օլտու :

— Պիզիմքի ալմը պին լիրաեա չբար :

— Տահա պու էվին տէ չօք էք-սիքէրի վար քի եաբըլաճաք :

— Նէ իսէ սապլլզըլա օթուրա-սըն :

— Մուամմէր օլուն :

Միւզէյէն պիր պաղչէ տէ , պաղչէ սահիպի պաղչէ մէրագլըսը պիր տու-թու իլէ կէզտիկի սըրատա :

— Շու իւչ բէնի գամէլիայը կէօ-րիւեօրսըն , իշտէ պու պաշկա գիմ-սէտէ եօք տըր :

— Պէնիմ պաղչէտէ պունուն պէշ բէնկիսի վար , եէնի կէթիրթտիմ Բա-րիստէն :

— Օ պաշկա , ֆագաթ Ստանպօլտա պու ճընս պաշկա գիմսէտէ եօք պիլ-միշ օլ :

— Պէնտէ գաթմէրի պիր գա-րանփիլ վար , իրի էնկինար կիւլի-պօեւնտա , քէնտիսի տէ գավուն իշի ըէնկինտէ տիր :

— Պու սէնէ պէնիմ գարանփիլէր պօզուլտը նէ օլտը պիլմէմ . շու ու-փաք նար աղաճընը կէօրիւեօր-սըն :

— Ատամ նար տախ պիր մէյմէ-տիր պէն պաղչէմտէ հիշ թիւրէթմէմ , իքի աղաճ վար ըտը ի.քիսինիտէ սէօք-տիւմ չըքարտըր :

— Պու օ պէլէտիպին նարլարուան տէեիլ , մէյվէսի օրթա բօրթոգալ պօյունտա տըր տա իշինտէքի թանէ-լէր բօրթոգալ տիլիմի պէօյիւքիւ-զինտէ տիր , պու աղաճըն էշինէ ը-տանպօլտա վար , նէ էվրոբատա :

Տէկէր պիր մահալտէ :

— կէթտէն պըդոըմ գարտաշ , էթ-

եէյէմէեօրում , պիղիմ աշճըեա պա-լըք բիշիրուն տէտիմ պուլամամըշ , տէր հալ պալըքհանէյէ ատամ կէօն-տէրտիմ , օտա կիթմիշ Լիւֆէր իլէ Պարպունեա ալմըշ :

— Լիւֆէր իլէ Պարպունեա փէ-նա՞ մը :

— Պըդալմ գարտաշ , ճանըմ գալ-դան պալըզը իսթէտի :

— Տահա շիմոի վագթը տէյիլ օ-նուն :

— Եփէնտիմ եէրիի գալքանը վար քի Պէդող աչըղնատա ոլթայըլա թու-թարլար իշտէ օ ֆէնա պալըք տէյիլ տիր :

— Նէ՞րտէ պաւմալը օնու :

— Բարտել վէրտիգտէն սօղրա ա-եաղնա կէթիրիլէր , սօղրա էմր էթ-տիմ աշճըեա պիր կալանթին եարտը . օնտան տա հօշանմատըմ :

— Կալանթին նէ՞ եէմէք տիր :

— Եփէնտիմ հինտինին իշինի պօ-շալըլը . պօզմատան ինէքմիլ գէմիք-էրինի չըքարըր , սօղրա պիր Ֆէզան , պիր Ֆէքլիլ , պիր Պըլտրճըն ինէքմիլ քէմիքլէր չըգաճաք , էտիրնէնին սը-զըր տիլինին խաշլանմըշնտան պիր թանէ , պիր բարչա տա սըզըր էթինին ֆիլէ թարափընտան օլաճաք . պուն. լսրը ու ֆաք գէալոպլըք սօղրար գէ-միքլէրի չըգմըշ հինտինին գարնընա տօլտուրուա տիքէր , օնտան էլիւ սու-եռ իշինտէ խաշլատըքտան սօղրա գավուրուք , օնտան սալճասընը գու-րուպ գիւլէնմիշ աթէշտէ բիշիրիր , օնտան սօղրա խտէրսէն սօղուք սէօ-յիւշ քէսէր , խտէրսէն էթրոփընտ մանթար կարնի եաբար էօյլէ սօֆ-րաեա վէրիր :

— Զաթը ալինիդ պու եէմէքտէն խոլսօնմատընըզ մը :

— Հաղ էթմէտիմ :

— . . . . .

(Տէլուն)

ԳԼԹՐԻՉԱՄ

ինթերցարանի մը մէջ մի քանի բարեկամներ նոտած ողբացեալ մե-ծանուն Օտեանի վրայ կը խօսէին , նորտ գրութեանցը վսեմութիւնը , ա-տենաբանութեանցը գրաւիչ ոճն ու-լեզուն և իւր բարձր տաղանդը դրուա-

տելով կը յիշէին և պարոն Կօրկով հի-անալով մտիլ կընէր :

Ժողովականաց մին տիրութեամբ ըստ :

— Սակայն ինչ օդուտ բարեկամք , մեռնելու չէր այն մեծ մարդը :

Պարոն Գօրգօվ այս խօսքը լսե-լուն , գոչեց :

— Ո՞վ ըստ թէ Օտեան մեռեր է , սուտ է , ամեն օր կը տեսնամ լրա-դրաց մեջ :

Անցեալ օր տան մը մէջ երեք չորս երիտ սասրչներ՝ փոքրիկ Յակոբիկն աէ քովերնին , նոր վէպէրու վրայ կը խօ-սակցէին :

— Ես առաւելապէս սիրային վէ-պէրը կը սիրեմ :

— Արդէն առանց սիրահարութեան վէպ չիկայ :

— Այժմ կայ , Պ. Ժիւլ Վէուն այդ պակասը լրացուց :

— Ի՞նչ որ ալ ըլլայ , ես առաջ-նութիւնը սիրահարական վէպէրու կուտամ . կարդացիր Գրական Շար-ժումի մէջ հրատարակուած տասն և իններորդ գարուն սիրոյ վրայ հրա-տարակուած վէպը :

— Ոյո , մաքուր Հայերէն և ընտիր ոճով գրուած է :

— Ես չեմ կարդացած ըստ երի-տասարգ մը , ինչ է անունը :

— Անունը՝ Մատնոցին մէջ ինչ կար :

— Մայրիկիս օրիմա մատիկը պա-տախսնեց փոքրիկ Յակոբիկ յան-պատրաստից :

* * *

Գայնվէսանէնին պիրինտէ կէնճտէն պիր տամամ , պիր տօսթու իլէ օթուր. մուշ զայէթ քէյֆիլ վէ եխւքէք գահ-դահա իլէ կիւլմէքտէ իտի :

Գարշը թարափտա օթուրան տի-էէր իքի միւշթէրիլէրտէն պիրի ար-գատաշընա տէտի :

— Շու ատամ պաք նէ իշթահլ կիւլէեօր գահդահասըլա գահվէխա. նէի էօթտիւրիւեօր :

— Եա հիշ էվլէնմէմիշ տիր , վէ եախօտ գարըու էօլմիւշ տիւր , օնուն իշին էօյլէ իշթահլը կիւլէր ճէվապ վէրտի :

ԲՈՂԱՀԵՄ

bhusif, 3. mātūrīsu, 80 nūkrosu

ՀԵՅԱ ՎԵ ՃԵՐԻՄՆԵՐՆ ՄԻՒԹԵԱԼԻԴ

卷之三

ու Հայոց ուսուցչունու վեցը Ա Ճիւր ա կը լուս մէջ թէախդ էնվայի ահէ աթք
էն Հայէ պատ անվայու ա աթք ։

Եղիշւացէ, և ուստի չարչ վէ սիրթ և առնիդ տէն (գառչուառն) մասնուէ
մէկաստը մի և անդ էնի իմէ, գաւզդ պալլարը, էն, ամ ձրինիս ար, էնք-
թիւ առքշանուր, պիտան իւլ հայու (պարօսէթր), պիտան իւլ հարաբէ-
(թէրանօթր) վէ էնի հինա իւզովի ըներ պուլիսագուա առը՝
Վ. Բօլ արամէն ան հէր նէվ պարուընաթ վէ թ ամիսաթը էնէն փասթ-

իւս ինքս կէ տէրէօնէ իսէր ։

1837 ՏԵՂԵՍԻ ՕԼՈՒՄՈՒՇ
· · · · · 4000,000
ադշեսի տախիլի հիուապ տէկիլ տի
L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԲՆ ՇԻՒՊԵՍԻՆՏԵՆ . . . . . 1,500,000 ՖՐԱՆԳ
ԱԱԾԻ ՄԵՐՄԱՅՔ . . . . . 5,000000 »

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանդընտան մա՛տա աղնաւմ վէ հայվանաթ տախի սիկութա օլընուր .
Թավսիլի մալիւմաթ ալմագ իւթէյէնէլը Գալաթատա Գարանթի-
նա սօգալընտա Լէօն խանընտա 1 , 2 , 3 , 4 , նօմերոլու իտարէխանէյէ
թէշրիփ իշմէյէրի :

Գ. ՏԵԼԻԳԱԹԾՈՒ

— 16 —

Ապրօ Զէլէպի պահարանը բանալով նա-
մակը կարդաց :

—Աղէկ, աղէկ ըսաւ, վաղն իրիկուն ճա-
շի կր հրաւիրէ :

— Աւրիշ հրաման մը ունիք :

—Այս կեցի քիչ մը ըսելով, վարդափայտէ գրասեղանին առջեւ նստաւ և հետեւ եալ նամակը գրեց :

Ψυκτικωφιαγγελη 85ρ

Այս առաւտօտ Հիսար տիպի թաղը տան
մը մէջ, իւր գոյրը կախած լինելու ամբաս-
տանութեամբ Սիսիան անուն երիտասարդ մը
ձերբակալեցին որ անշուշտ Գուլէ ալթը անուն
քանոը տարուած է. հրամանադիր մը չնորհե-
ցէք գրաբերիս առ բանտապահն՝ որ թոյլ տայ
ինձ առանձին տեսակցիլ յիշեալ Սիսիան անուն
երիտասարդին հետ :

Նուիրելով մեծարանքներս յոտս ձերդ բարձրութեան, մնամ ամենախոննարոհ ծառաւ,

11980

Նամակը պահարանի մը մէջ գնելով կը-
քելէ մետու թէթչիկն առաւ :

—Առ այս նամակը և հիմայ անմիջապէս
նորին բարձրութեան Սպարապէտին տար որ
հրամանագիր մը պիտի յանձնէ քեզ, զայն ինձ
այտի ռեռես :

Տամապետը առանց բառ մը արտասա-
նելու նամակ առնելով, մեկնեղաւ :

- 13 -

պեխսերուն ծայրերը չնորհալի կերպով վեր կը
բարձրանային նուրբ բերնին երկու քովերէն :
Երախան կառքին ցնցումներէն օրորուելով կը
ժպտէր և խնդութեան ճուկիներ կ'արձակէր .
Ապրօ խանդաղատանօք զայն կը խաղջնէր իւր
բազկացը վրայ : Վերջապէս կառքը հասաւ
Պալը-բաղարի նաւամատոյցը , և որովհետեւ
գեռ այն ժամանակ՝ Պոլոյ և Ղալաթիոյ միջնե
հալորդակցութեան կամուրջ շինուած չէր, Ապրօ
հոն կառքէն իջնալով նաւակ մը վարձեց , Ա-
զապ-դարու անցաւ , ուր իւր կառքը միշտ
կ'սպասէր . արդ երախան գիրկը կառքը մըտ-
ուելով կառավարին հրամայեց որ Թէքէ-պաշի
իւր ապարանը տանի :

Քառորդ մը վերջը կառքը չքեղ ապարանի
մ'առջեւ կեցաւ . երկու սպասաւոր տան դրան
երկու կողմը կեցած էին . Ներսէն զինւոր տա-
նապետ մը գալով կառքին դռնակը բայցաւ :

— Ֆէթհի՛ չափուշ, ըստ Ապրօ, բացա-
կայութեանս մարդ եկա՞ւ:

—Ոչ ոք, տէր իմ, միայն նորին բարձ-
ըութիւն Սպարապետէն նամակ մը եկաւ :

— Հաւ , սա երախան գրկէ և հետո եկու :
Ֆէթհի մանկիկին գեղեցկութեան զմայ-
լած՝ թռչունի մը նման զայն թևերուն վրայ
առաւ և իւր տիրոջն հետևեցաւ , որ սիւնա-
զարդ ընդարձակ գաւիթէ մ'անցնելով , երկ-
կողմանի սանդուղէ մը ապարանին առաջին

ԽԱԶԻԿ ԷՔԻՆՃԵԱՆ

Մ Օ Տ Ի Ս Թ Ա

62 ԳՈԼՅՈՒՅՆ ԵԽԻՔԻԵՅԻ ԳՈԼՅՈՒՅՆ

Խշոր Մօտիս յա մազ զ ու հոտա

հէր նէվ փիսմանար վէ թ զի սօն

մատա շարկ պարբ հարարր :

Վագիմիդ ապրու ո շարկո վէ

սայիրէ իշխ դաւէ զ ու փ ու ի վէ

չիչէրէր, էկի լիք կրիւմի ու ու զէ

նէ ւ շի կիւտերի թշնէ վէ ու թէ ու վէ

իրէրի էլափէրէր, էրք ը օճառը ըրը

իշխ շապկարու սա ու րիս զա տու :

իշպու մ զազ յ է էրփի ր ո գ

պէթ պույւրահու զ ու թ է է է ք

եաբու բան թ փիստ զ ու զ ու րու

ըրն պիշիմին վէ ու ու փ ու րու

ըրն է հիշնի ի թին է փիզ է տու է մէ ձ

նուն ու նուր :

ԲԼՅՈՒ Գ Ճ Պ Ա Շ Ա Ն

Բ. Գօճապ այ ո շ զ ու է վէ

Հաղպը հէր նէ գ ո ւ է է է

վէն փի թ զ ո ւ է վի մէրա

մ թ իսէր մ թ ո ւ է ո ւ փ ու ն

սբարը օ ւ է ի ո ւ է ա ապիրէ պէ

յէնիլմէտի ո ւ է ո ւ է է է տու

լոնը վէ էն իշի գ օլա վէ իւթիւ եա

րրը մահանը իտարէս գալաթատա

եի քաէ ք ալթըրը մտա ն 52 մ զա

դ ու տա ալը :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏԱՄՍԻ

Լաւագոյն քառմօնի վրայ ա-

մէն լեզուաւկը պատրաստուի

իգին 100 հատը 10 գհեկն.

պէտք ունեցողները պէտք է

գիմեն գ. Պաղտատլեան տը-

պարան Յակոբեան խան

թիւ 43 կ. Պոլիս :

ԼՕԳԱՆԹԱՅԾԼ ՈՒՄՈՒՄԻ

Պէյօպլու տողը ու եօլունտա չա-

լէպ չարշուսը ն. 9 :

Միւճէտտէտէն գիւշատ օլունմուշ

իշպու լօգանթատա թաամլարըն նէ-

ֆասէթինէ վէլքէլատէ տիգդաթ օ-

լունտըլընտան, կիտէն միւշթէրիլէր

հէր հալտէ խօշնուտ իտիլմէքտէ տիր-

լէր :

Թաամլարըն նէֆասէթ վէ նէվէլէի

խուսուսընտա սայիր միւթէպէր լո-

գանթալարտան տահա կի վէ է հիմէ-

նկէթծէտէ տախի ու մումա սուհուլէթիլի

ֆիյամլար վազ օլընաճաղը, վէ արզու

իտէնլէրին խանէլքրինէ իսթէնիլէն

վագըթտա թաամ կէօնտէրիլէճէկի, վէ

իշպու Լօգանթըյը Ումումիյէ ապօնէ

օլմաք իսթէ յէնլէրէ մախսուս օլան ա-

պօնըման ֆիյամլընը տախի զիյրտէ

տէրճ ու պէյօպան իտէրիլ:

Պիր չօրպա, պիր թաապաք եէմէք,

եարըմ թամթըլը վէ պիր շիչ շարապ

էքմէյիլէ Յ զուրուշ :

Խանէլքրէ կէօնտէրիլէճէկ թաամ-

լըր իշին այրըճա բազարլըք օլունըր:

Տէր եի ՏՆՈՐէն

ԱՆՏՈՆ ՅԱԲԱԵՐՆ

ԽՍ ԲԱԳԻԲ Յ. Մ. ՀԱՅԵՒՆ

— 44 —

յարկն ելան Ապրօ Զէլէպի ուղակի իւր սեն-

եակր մոնելուգ, տասնապետին գրկէն երախան

աւաւ մետաքսեայ բազմցին անկիւնը նստե-

ցուց : Փորբիկը անցած դարձածէն առանց

բան մը հատկառու, իւր մեծ և վճիտ աչքուրը

չորս կողմր ժուռկածէր :

— Արդեօք տիկին Այտա իւր սենեանին է

հարցուց տասնապետին :

— Այլու, աեր իմ:

— Աղաչէ իմ կողմէս որ հոս գայ, զինքը

տեսնել կր փափաքիմ:

Անմիջապէս ըսելով տասնապետը դուրս

ելաւ սենեակին, քիչ մը վերջը յիսուն տա-

րեկանի մօտ վայելու չ հագուած մընելու

մոտաւ, որուն սլեհէր մազերը՝ այն ժամանակի

նսրաձեւ ու թեան համեմատ ականջներուն եր-

կու քովէն երեքական խոպապիներ յօրինուած

էին, մէջը նուրը, հասակը բարձը, իւր ա-

մեն ձեւերուն վրայ աղնուութիւն մը կը նը-

մարուէր . զայն առաջին տեսնողը բարձը դա-

սէ փրանսուհի մը պիտի հարծէր :

Տիկին Այտա առաջին անգամ Ապրօ Զէ-

լէպիյին քով երախան տեսնելուն, զարմացման

միանդամայն ուրախութեան շարժում մը ըրաւ:

— Տէր Այտուած գոչեց, ի՞նչ սիրուն ման-

կիկ, թիթէնի նկարած նուպիտուններուն կը

նմանի որուն է, ուրկէ բերիր այս հրեշտակը ը-

սելով, քովի աթութին վրայ նստաւ և զայն

ծնդացը վրայ առաւ :

— Այդ իեղճ արարածին դեղանի մայրը,

այս առաւու իւր տան մէջ կախելով սպաններ էին :

— Ոչ Աստուած իմ ինչ սոսկալի բան. հա-

պա հայրը :

— Հայրը, երկու ամիս առաջ իտալիոյ մէջ

ժանտատենդէ մեռեր է . ուստի այս մանկիկը ինձ որդիքը եցի :

— Ինչ երջանկութիւն . աղջիկ է թէ մանչ :

— Չեմ գիտեր :

— Ծնողքն ով են եղեր :

— Առ այժմ բան մը չեմ գիտեր . սակայն

վազն իսկ պիտի իմանամ թէ ով էին իւր ծը-

նողքը . այժմ ամեն բանէ առաջ և անմիջա-

պէս սանտու մը գտնել առուր . որդեգիրս քու

խնամոցդ կը յանձնեմ տիկին Այտա, ինչպէս

որ զիս մօրմը պէս ինամեցիր, այս ալ թող

քու երկրորդ զաւակդ ըլլայ :

— Անհոդ եղիր զաւակս, իւր մօրը տեղը

պիտի բռնեմ, ո՞հ որքա՞ն սիրուն է, որքա՞ն

սիրուն . անմիջապէս ննջեակս տանիմ հան-

գստացնեմ ըսելով, երախան գիրկը դուրս

ելաւ սենեակին :

Ապրօ երբ մինակ մնայ, հնչակը զարկաւ-

անմիջապէս ծէթէկի ներս մտաւ :

— Ուր է նորին բարձրութեան նամակը :

— Ահաւասիկ ըսելով նամակներու պու-

րակէ մը մեծ պահարանով և զմուսեալ նամակ

մը հանեց գրասեղանին վրայ դրաւ :

— Այդ իեղճ արարածին դեղանի մայրը,

այս առաւու իւր տան մէջ կախելով սպաններ էին :

— Ոչ Աստուած իմ ինչ սոսկալի բան. հա-

պա հայրը :

— Ծնողքն ով են եղեր :

— Առ այժմ բան մը չեմ գիտեր . սակայն

վազն իսկ պիտի իմանամ թէ ով էին իւր ծը-

նողքը . այժմ ամեն բանէ առաջ և անմիջա-

պէս սանտու մը գտնել առուր . որդեգիրս քու

խնամոցդ կը յանձնեմ տիկին Այտա, ինչպէս

որ զիս մօրմը պէս ինամեցիր, այս ալ թող

քու երկրորդ զաւակդ ըլլայ :

— Անհոդ եղիր զաւակս, իւր մօրը տեղը

պիտի բռնեմ, ո՞հ որքա՞ն սիրուն է, որքա՞ն

սիրուն . անմիջապէս ննջեակս տանիմ հան-

գստացնեմ ըսելով, երախան գիրկը դուրս

ելաւ սենեակին :

Ապրօ երբ մինակ մնայ, հնչակը զարկաւ-

անմիջապէս ծէթէկի ներս մտաւ :

— Ուր է նորին բարձրութեան նամակը :

— Ահաւասիկ ըսելով նամակներու պու-

րակէ մը մեծ պահարանով և զմուսեալ նամակ

մը հանեց գրասեղանին վրայ դրաւ :